

Stichting Ko van de Ree

Beleidsplan 2026-2030

Februari 2026

Stichting Ko van de Ree

Inleiding

Naast een carrière in de schei- en natuurkunde, bouwde kunstenaar Ko van de Ree (1934-2010) een beeldend oeuvre op in olieverf, brons, gouache, aquarel en inkt en schreef hij romans en gedichten. Het werk kent een grote variëteit zowel in onderwerp (confronterende, mythische en seksueel geladen taferelen, landschappen, portretten, stilleven) als in materialen. De onderwerpen zijn zonder uitzondering doordacht en onderzocht, wat onverwachte dieptes geeft¹.

Het totale oeuvre omvat zo'n 300 olieverfschilderijen, meer dan 1.000 aquarellen, gouaches en tekeningen, zo'n 160 bronzen beelden, waarvan een aantal meer dan levensgroot en foto's. Twaalf romans en één dichtbundel werden vanaf 1993 uitgegeven in eigen beheer onder de naam Uitgeverij Cigale.

Het werk van Ko van de Ree is niet alleen bijzonder in haar veelheid en complexiteit, maar vooral door de bijzondere wijze waarop de kunstenaar een eigen, soms bizarre interpretatie geeft van algemeen kenbare verhalen. In zijn portrettekeningen en gouaches is een tekenhand zichtbaar van buitengewone kwaliteit. In zijn anekdotische olieverfschilderijen maakt hij bijzondere keuzes, bijvoorbeeld voor de momenten in een verhaal en geeft ze een persoonlijke, soms scabreuze of shockerende maar ook humoristische wending.

Als kunstenaar ontwikkelde Ko van de Ree zich vanaf zijn vroegste jeugd, op enige privé-scholing na als autodidact. Hij beschikte over grote verbeeldingskracht. Hij zag en voelde de noodzaak om met zijn kunst zijn wereld vorm te geven, spoken te bedwingen en schoonheid zichtbaar te maken. Op eigen kracht onderzocht hij stijlen, stromingen en technieken en ontplooidde hij zich tot multi-talent.

Zelf zocht hij vrijwel zelden de openbaarheid of publiciteit. Desondanks kwam het tot een aantal bijzondere tentoonstellingen, publicaties en een website in de vorm van een online galerie (www.kovanderee.nl).

Met zijn onderzoekerskwaliteiten begaf hij zich ook in het kunsthistorische discours. Zo correspondeerde hij met de schrijvers zoals Paul de Wispelaere en Pierre H. Dubois. Toen hij zich in de interpretatie van 'het schilderij met de brief' van Van Gogh had verdiept, nam het Van Goghmuseum zijn visie op 'het schilderij met de brief' op in de brieveneditie van Van Gogh².

Visie, missie en doel

De Stichting Ko van de Ree werd opgericht op 16 juli 2009. De stichting heeft tot doel het in stand houden en beheren van de kunstwerken gemaakt door Ko van de Ree. In de statuten staat omschreven dat dit primair zou moeten gebeuren door

- het bijhouden en beheren van de kunstcollectie
- het tentoonstellen van de kunstcollectie of delen daarvan
- het uitgeven van brochures of andere schriftdraggers
- en het in stand houden van een website

¹ Zie ook [Bijlage 3. Biografie](#)

² Zie: <http://www.vangoghmuseum.nl/vgm/index.jsp?page=12477&lang=nl>

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door liefhebbers van dit werk. Het komt een aantal malen per jaar bijeen om haar activiteiten te initiëren en te begeleiden.

De stichting heeft zich vanuit deze visie en achtergronden ten doel gesteld, de kunstwerken van Ko van de Ree te beheren en ervoor zorg te dragen dat het oeuvre behouden blijft en zichtbaar wordt gemaakt door

- voor een goede opslag en registratie zorg te dragen
- ervoor te zorgen dat de stukken gezien worden, onder meer door:
 - het tentoonstellen van de kunstcollectie of delen daarvan
 - het uitgeven van brochures of andere schriftdragers
 - het in stand houden van een website
- contact te initiëren en te onderhouden met verwante stichtingen
- verkoop van het werk

Voor de doelstellingen en activiteiten van de stichting zijn geen vergunningen of andere papieren vereist.

De stichting heeft sinds 2010 een ANBI-status.

De bestuursleden worden vermeld in [Bijlage 2](#).

Het oeuvre

Het oeuvre is voor zover niet verkocht, in bruikleen gegeven of geschonken, ondergebracht in een beeldentuin en depot in Den Andel, Groningen.

Een klein deel van de werken, de schrijversportretten bevindt zich in de collectie van het Letterkundig Museum in Den Haag. Enkele van deze portretten zijn sinds 2021 opgenomen in de Catalogus en online Nationale Schrijversgalerij, eveneens van het Letterkundig Museum³.

Het beeldende oeuvre dat bestaat uit olieverf, brons, tekeningen en aquarellen is door de kunstenaar zelf deels (olieverf, brons) gecatalogiseerd. De kunstenaarslogboeken (1981-2010) geven inzicht in het maakproces gedurende een aaneengesloten periode van 1981 tot aan zijn overlijden in 2010.

Een jaar voor zijn dood, in 2009 droeg Ko van de Ree de werken over aan de stichting zodat deze de collectie bijeen zou kunnen houden, beheren en behouden.

(Zie verder [Bijlage 1. Tentoonstellingen](#))

³ Zie: <http://www.letterkundigmuseum.nl/Tentoonstellingen/NationaleSchrijversgalerij.aspx>

Activiteiten

Jaarlijks stelt het bestuur een activiteitenplan vast met concrete doelen, planning en verantwoordelijkheden. Daarin komen steeds de volgende elementen aan de orde: opslag, financiën, zichtbaarheid & bekendheid, bestuur & organisatie.

a. Opslag & registratie

De huidige opslagruimte in Groningen is weliswaar droog, maar verder klimatologisch niet goed beheersbaar. Het is een risico dat gezien de financiële mogelijkheden bewust is afgewogen. De locatie is goed bereikbaar en de ontvangst van belangstellenden kan op een redelijke eenvoudige wijze worden georganiseerd.

Ko van de Ree maakte hield zelf een nauwgezette registratie bij van zijn olieverfwerk en brons. In deze lijst zijn opgenomen de werken die in privébezit zijn of een museum zijn. Een complete catalogisering (tekeningen, gouaches, aquarellen) ontbreekt nog.

b. Financiën & huisvesting

De stichting beschikt vooralsnog over een klein eigen kapitaal dat voornamelijk door verkopen en de opbrengst van het omsmelten van een deel van het werk in brons is gerealiseerd. De balans en jaarrekening worden jaarlijks door het bestuur vastgesteld en gepubliceerd op de eigen website.

De middelen die worden verworven zijn voor een aantal posten:

- Opslag van de werken
- expositie- en promotiekosten
- website / online promotie
- zo nodig: transportkosten

c. Zichtbaarheid & bekendheid

Om het werk van Ko van de Ree significant meer zichtbaarheid en bekendheid te geven staan ons tenminste de volgende activiteiten en mogelijkheden voor ogen:

- verder vullen en benutten online website
- benutten van social media
- organiseren van exposities en tentoonstellingen
- publicaties en optredens in publieke en specifieke media
- actief benaderen van netwerkcontacten

We gaan daarbij uit van de unieke kunstzinnige kwaliteit van de kunstwerken en het feit dat het oeuvre een bijzondere plaats inneemt in de Nederlandse kunstwereld, passend bij stromingen als het nieuwe realisme.

d. Bestuur & organisatie

De stichting zal onderzoeken in hoeverre het noodzakelijk is verzekeringen af te sluiten (inboedel / opstal, rechtsbijstand o.d.)

De stichting heeft en neemt geen personeel in dienst, maar werkt met vrijwilligers.

Bijlage 1. Tentoonstellingen

De belangrijkste tentoonstellingen waren in de Matteuskerk Eindhoven (1977), Stadhuis Zaltbommel (1978), Kasteel Geldrop (1980), Slot Zeist (1982), Doelen Rotterdam (1988), 't Weefhuis Nuenen (1995) en Letterkundig Museum 's-Gravenhage (1999-2000), Kempenlandmuseum Eindhoven (2005), Beeldhouwcentrum Koudum (2015), Kunstdagen Den Andel (2023 en 2025).

In 2005 vond een overzichtstentoonstelling, getiteld 'Ko van de Ree, van nachtmerrie tot dagdroom', plaats in het Kempenland Museum in Eindhoven. Bij de tentoonstelling verscheen een gelijknamige publicatie in kleur van circa 84 pagina's. Inleiding en opening werden verzorgd door kunsthistorica Sophie Gobits-van Beek uit Nuenen. Ditzelfde museum nam een aantal van de portretten op in de catalogus 'Oog op portretten, Portretkunst van Brabantse schilders'.

Verder maakte fotograaf Ben Wilde in opdracht van de kunstcommissie van de Gemeente Nuenen een serie foto's, getiteld 'Kunst aan Huis'. Deze serie werd geëxposeerd in het Cultureel Centrum Het Klooster te Nuenen en is opgenomen in de collectie van de Gemeente Nuenen c.a.

Bijlage 2. Bestuursleden

Voorzitter

Saskia van de Ree, jongste dochter van de kunstenaar, nam in 2022 het beheer van de collectie over van haar zus Marieke van de Ree. Ze participeert sinds 2023 met de beeldende nalatenschap in de jaarlijkse Kunstdagen in haar dorp Den Andel en is begonnen het archief van haar vader te ontsluiten. Saskia van de Ree werkte na haar studie Theaterwetenschap ruim dertig jaar als zakelijk leider, onderzoeker en pionier op het gebied van co-creatie, cultuureducatie en kunst in de maatschappij. Sinds ze is gestopt met werken, zet ze zich vooral in eigen dorp in voor wat mensen samenbrengt, wat er nodig en leuk is om goed met elkaar samen te leven.

Penningmeester

De heer Jop Mendelts, oud-notaris te Voorhout, was de stichting al bijzonder behulpzaam bij haar oprichting, de overeenkomst met Ko van de Ree waarin deze laatste zijn collectie onder de hoede van de stichting toevertrouwt en de opstelling van het testament. Zijn langdurige interesse in de persoon en de werken van Ko van de Ree hebben hem zijn vertrouwen doen winnen. Jop Mendelts heeft zich ruimhartig bereid verklaard zijn jarenlange ervaring op onder meer het terrein van erfrecht ter beschikking te stellen aan de stichting.

Bestuurslid

Machiel de Rooij heeft als zelfstandig communicatieadviseur en lobbyist jarenlang tal van campagnes, evenementen en bijeenkomsten georganiseerd voor zowel commerciële als non-profit organisaties. Als vriend van Marieke van de Ree heeft hij Ko nog persoonlijk gekend en is hij al jaren in direct betrokken bij de stichting. Daarnaast werkt hij als bestuurslid van Humanitas Amsterdam en Diemen, en is hij actief als vrijwilliger bij verschillende organisaties (zoals IDFA). Zijn kennis en ervaring op het terrein van fondsenwerving en PR/communicatie zet hij graag in voor de stichting.

Bestuurslid

Linda Jones studeerde fysische chemie en begeleidt bedrijven met haar eenmanszaak op het gebied van internationale wetgeving voor chemische producten. Ze leerde Marieke van de Ree in de jaren '80 kennen via Theaterbureau Stuk, dat theatervoorstellingen verkocht van Linda's echtgenoot. Daarnaast was zij jarenlang betrokken in theater en televisie als setdresser/rekwisiteur en fotograaf. Linda heeft een warm hart voor 'renaissance-mensen', alleskunnners, die vanuit meerdere perspectieven en met openheid de wereld bekijken en bevragen. Ze zet haar achtergrond graag in om verwondering te helpen delen.

Bijlage 3. Ko van de Ree - biografie

Naast het werk in de eenzijdigheid van de fundamentele natuurkunde voelt Ko van de Ree zich onherroepelijk tot het kunstenaarschap aangetrokken. Van jongs af aan toont hij aanleg voor en interesse in tekenen en schilderen.

Ko van de Ree wordt op 16 februari 1934 in het Zuid-Franse Nice geboren, waar zijn vader Karel van de Ree (Terneuzen 1904-1972 Zeist) met zijn vrouw Cor Robijn (Nieuwer Amstel 1906-1998 Zeist) als reisagent van de firma Ruys & Co gestationeerd is. Karel van de Ree vervult er ook de rol van vice consul. Hij vangt er reizigers op die met de boot uit Indië komen en per luxe trein door willen reizen naar Holland. Met het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog verhuist het gezin, dat inmiddels met nog drie kinderen is uitgebreid, naar Marseille, waar de leergierige Ko op het Lycée Saint-Charles regelmatig de eerste van de klas is. Na kort in de Alpen te zijn ondergedoken woont de familie vanaf 1943 in Montmorency ten noorden van Parijs. Met sterke indrukken van oorlog en bevrijding komt het gezin in 1945 naar Nederland en trekt in bij de grootouders van moederskant in Zeist. Eerst moet het Nederlands bijgespijkerd worden en dan zit Ko op het Christelijk Lyceum, waar hij in 1952 slaagt voor het eindexamen Gymnasium B. Voor zijn eindexamen krijgt hij schilderlessen cadeau bij kunstschilder-restaurator Karel Mols (1899-1976). Die leidt hem op in de sfeer van de Haagse School. In de zomer van 1951 schildert Ko bij André Gaston te Fresselines (F), die zijn artistieke blik met het expressionisme verruimt, hetgeen van blijvende invloed zal blijken.

Tijdens de studie wis- en natuurkunde aan de Vrije Universiteit Amsterdam komt Ko in aanraking met het existentialisme van Edmund Husserl en Jean-Paul Sartre, verdiept zich in de eigentijdse kunst van Cobra en literatuur van Vijftigers. Ook de Franse cultuur blijft hij op de voet volgen. In 1959 trouwt hij met Wil Idema (1934-2012) en er worden drie kinderen geboren: Marieke (1960), Willeke (1962) en Saskia (1964). Al voor zijn doctoraalexamen, dat hij in 1962 doet, is hij leraar natuur- en scheikunde aan de Christelijke HBS te Zaandam. In 1963 treedt hij als promovendus in dienst bij de Stichting Fundamenteel Onderzoek der Materie op het Instituut voor Atoom- en Molecuulfysica (FOM-Instituut) te Amsterdam. Begeleidt door prof. dr Jaap Kistemaker, verdedigt hij in oktober 1967 zijn dissertatie. Vervolgens wordt Ko wetenschappelijk hoofdmedewerker bij de faculteit natuurkunde aan de Technische Hogeschool te Eindhoven. In 1972 ontstaan er op het werk problemen die tot fysieke en psychische klachten leiden met als gevolg dat hij in de kunst meer en meer een uitlaatklep vindt.

Naast tekenen en schilderen begint Ko van de Ree vanaf 1974 ook (bronzen) beelden te modelleren. Om de beeldhouwtechniek in de vingers te krijgen loopt hij in 1977 stage bij de pas opgerichte afdeling cire-perdue van de Koninklijke Klokkengieterij Eijsbouts te Asten. De kunst neemt hem meer en meer in beslag. In 1991 komt het tot een scheiding met zijn vrouw. Na een hartinfarct grijpt Ko de mogelijkheid aan om in 1995 vervroegd met pensioen te gaan. Hij bijt zich intens vast in de kunst waarmee hij zijn eigen wereld kan verbeelden.

Vanaf 1971 exposeert hij incidenteel. Na lokale tentoonstellingen in Brabant, Zaltbommel, Geldrop en Zeist beleeft hij een expositie van zijn schrijversportretten in het Letterkundig Museum 's-Gravenhage (1999-2000) en een overzichtstentoonstelling in het Kempenland Museum in Eindhoven (2005) als hoogtepunten. Bij deze laatste tentoonstelling verscheen een catalogus in kleur.

De onderwerpen voor schilderijen, tekeningen en beelden ontleent Ko aan voorvallen en gebeurtenissen op reizen en aan de wereldliteratuur. Hij zoekt graag naar de 'echte' mens met zijn innerlijke drijfveren en beziet intermenselijke relaties met een zeker cynisme. Hij portretteert het liefst mensen, die zich in hun passie natuurlijk gedragen zoals componisten, musici, schrijvers, filosofen, balletdanseressen. Vrouwen dienen bij hem als een venster op de wereld om het leven te doorgonden.

Hij werkt met modellen, die zich letterlijk en figuurlijk onbevangen bloot moeten geven. Mythologische onderwerpen worden tot het herkenbare alledaagse herleid: geen idealisering, geen vergoelijking of mooidoenerij. De verwevenheid van goed en kwaad in de mens brengt hem tot beelden die surrealistisch zijn of absurd overkomen. Het kwaadaardige wordt soms zelfs platvloers. Het lijken wel nachtmerries (of dagdromen) die Ko uit eigen ervaringen kent of in zijn verbeelding oproept en mogelijk een waarschuwing zijn (aan de beschouwer). Om uitdrukking aan dit cynisme te geven hanteert hij geen fijngevoelige schilderstijl, maar een stijl in een tamelijk grove expressionistische vormtaal met felle, irreële kleurstellingen en pasteuze toetsen. Achter de bezetenheid tot in het karikaturale schuilt een gevoelige mens, die veel niet verwerkte gevoelens lijkt te hebben, maar zich tegelijkertijd ook verwondert. Zijn gedichten en boeken, in eigen beheer uitgegeven, reflecteren in woorden deze observaties en gevoelens. De kunst is de drijfveer en levensvervulling, waarin Ko van de Ree - hoe ongemakkelijk ook voor zichzelf - zich gelukkig kan voelen.

drs. Peter Thoben, directeur-conservator Museum Kempenland, Eindhoven

Contactgegevens

rechtsvorm	stichting
statutaire naam	Stichting Ko van de Ree
statutaire zetel	Den Aniel
adres	De Streekweg 6, 9956 PS Den Aniel
telefoon	06 52463479
contactpersoon	Saskia van de Ree
inschrijving handelsregister KvK	07-aug-09
	dossiernummer 17259618, KvK Noord-Brabant
website	www.kovanderee.net
email	info@kovanderee.net